

26 §

Lausunto Oikeusministeriölle äitiyslakityöryhmän mietinnöstä

27.11.2014

Dno TRE:/ 7492 /03.06.00/2014

Oikeusministeriö on pyytänyt Tampereen kaupungilta lausuntoa 13.11.2014, OM 15/41/2014.

Tampereen kaupunki antaa seuraavan lausunnon:

"Ehdotuksen pyrkimys turvata lapsen oikeus molempiin vanhempiin sekä suojata lapsen etua ja yhdenvertaisuutta eri perherakenteissa on kannatettava. Ehdotettu muutos, jossa lapsen äidin naispuolinen kumppani voidaan vahvistaa lapsen toiseksi vanhemmaksi, jos naispari on hankkinut lapsen yhteisymmärryksessä hedelmöityshoidoilla eikä siittiöiden luovuttajaa voida vahvistaa lapsen isäksi, on raskaan adoptioprosessin sijaan inhimillisesti ja taloudellisesti järkevää. Pyydämme kuitenkin huomioimaan, että tällä hetkellä lastenvalvojen työ koskee isyyden selvittämistä perustuen biologisen vanhemmuuden toteamiseen. Mikäli naisparien oikeutta tunnustaa äitiys laajennetaan ehdotetulla tavalla, olisi tarkoituksenmukaista miettiä uutta käytäntöä asian selvittämiseksi ja voimaansaattamiseksi.

Äitiyden tunnustaminen ennen lapsen syntymää: Ehdotus äitiyslaiksi perustuu parhailtaan eduskunnan käsiteltävänä olevassa isyyslakiuudistuksessa (HE 91/2014 vp) luodulle rakenteelle ja esityksessä omaksutuille periaatteellisille ratkaisuille. Haluamme edelleen nostaa esille seuraavat seikat koskien ehdotettua toimintamallia äitiyden tai isyyden tunnustamista ennen lapsen syntymää (Tampereen kaupungin lausunto 7.1.2013 ennakollisesta isyyden selvittämisestä koskien isyyslain uudistamista koskevan työryhmän mietintöä):

Käytännön näkökulmasta asiakirjojen siirtäminen kunnan sisällä neuvolatoiminnasta lastenvalvojen luokse ei ole perusteltua. Ottaen huomioon terveydenhuollon ammattihenkilöiden koulutus ja erityisosaaminen, herää kysymys onko näennäisellä viranomaislähtöisyydellä merkitystä ennakollisen tunnustamisen yhteydessä vai tulisiko ennakollinen tunnustaminen tehdä mahdolliseksi oma-aloitteisesti, ilmoituksella maistraattiin. Asiakirjojen postittelu suoraan maistraatin sijasta ensin lastenvalvoille ja sitä myöden eteenpäin, ei ole asianmukaista, tietoturvan kannalta perusteltua eikä ennen kaikkea tuo vahvistamiseen mitään lisävarmuutta.

Pyydämme lisäksi edelleen myös harkitsemaan, onko potilaan luottamuksellisen hoitosuhteen turvaamiseksi tarkoituksenmukaista saattaa neuvolan työntekijä ja potilas tilanteeseen, jossa neuvolan työntekijälle syntyy asema, jossa hän joutuu harkitsemaan oikeudellisesti tunnustuksen asianmukaisuutta ja hyväksyttävyyttä.

Mikäli neuvolamalliin siirrytään, äärimmäisen tärkeää on, että neuvolatyöntekijöiden uuden koulutuksen tarve huomioidaan jo ammatillisessa peruskoulutuksessa ja sisällössä. Koulutuksessa tulee huomioida vah-

Apulaispormestari

vistamiseen liittyvät oikeudelliset velvoitteet ja oikeudet, mutta myös lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain mukaiset huoltoratkaisut ja huoltajien yhteistoimintaan liittyvät velvoitteet sekä lapsen elatuksesta annetun lain ja elatustukilain mukaiset lapsen perusoikeudet. Koulutusvelvoitetta ei voida asettaa kunnille vaan sen tulee olla lasten yhteydenvertaisen kohtelun vuoksi valtakunnallista. Täydennyskoulutuksen tarve on myös säännöllistä. Neuvolatoiminta on työntekijäprofiililtaan hyvin naisvaltaista, joten vaihtuvuus ja sijaisjärjestelyt ovat tyypillisiä."

Lisätietoja: Suunnittelija Outi Kaljunen, puh. 040 801 6423,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Apulaispormestari päätti

antaa Oikeusministeriölle äitiyslakityöryhmän mietinnöstä edellä olevan lausunnon.

Leena Kostiainen
Apulaispormestari

Ilmoitus

Oikeusministeriö, Päivänen Maria, Kaljunen Outi, Haring Anne, Tohka Sanna

Lisätietoja

Johdon sihteeri Katri Naulo, puh. 040 801 76003,
etunimi.sukunimi@tampere.fi